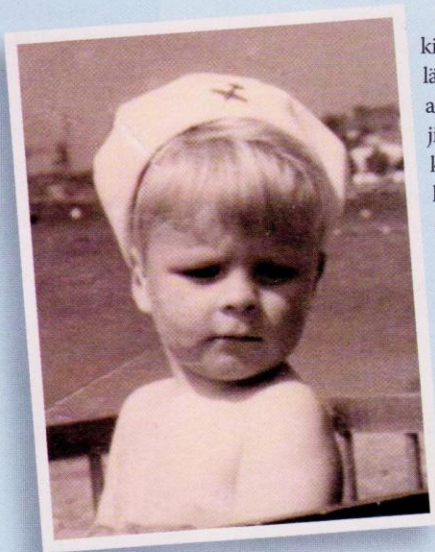

Oman elämäsi paras

Kauan sitten olin moottoripyöräretkellä Euroopassa 2-vuotiaan poikani kanssa. Saksan autobaanalla silloisilla va-
pailla nopeuksilla ohituskaistaa päästellessämme yllättäen peileissä vilkkui vihaisesti. Keskikaistalle väistettyäni
ohitse pyyhkäisi upouusi italialaisen urheiluautotuotannon helmi, nopeutta yli tuplat Suomen nykyiseen mak-
simiin verrattuna. Kättään heilauttaen tuo supersankari katosi horisonttiin ja varmaankin hymyili itseksen.

Seuraavalla huoltoasemalla tuo pieni poikani katsoi minua tiukasti silmiin ja kysyi 2-vuotiaan tomeruudella: "Isi, miksi sä päästit sen ohii?"

Taisin hätäisesti selittää jotain arvojärjestyksistä tyyliin: "aina löytyy maailmassa kauniimpi kukka kuin sinulla, aina löytyy vahvempi käsi... tai aina löytyy nopeampi kulkuneuvo jne..." mutta todellista vastausta en tainnut osata antaa. Hiljaisesti mietin termiä "oman elämäsi paras". En vain silloin osannut pukea sitä sanoiksi.

Tuosta päivästä alkaen olen miettinyt pojan esittämän kysymyksen merkitystä tavallisessa arkisessa elämässämme. Syitä ja seurauksia tekemisil-
lämme tai tekemättä jättämisillämme riittää pohdittavaksi kyllästymiseen
asti. Kansanperinteemme mukaisesti me suomalaiset olemme aika oma la-
jimme, oman laajan mukavuusalueemme vankeja. Ja "minä itse" siinä kes-
kellä, keskipisteessä. "Moon meiltä ja muut on meidän grannista". Lukuisat
kansanomaiset sanonnat kuvaavat tuota itsekkyyttämme. Lähtökohtaisesti
olemme siis kaikkein parhaimpia.

Tästä päätellen sellaiset asiat kuin kohteliaisuus, suvaitsevaisuus ja
toisten auttaminen (tai tien antaminen nopeammalle) olisivat ominai-
suuksia, jotka eivät ole meihin sisäänrakennettuja. Äidinmaidosta emme
saa empatiaa, tarvitaan siis muita lääkkeitä. Olisiko niin, että nämä po-
siitiiviset käyttäytymismuodot tulevat esiin vasta pakon edessä, silloin
kun vain niitä käyttämällä saan itselleni mitä haluan. Liikenteessä tämä
ilmenee siten, että niin kauan kuin ajoneuvotiheys on pieni, ruuhka saa-
daan aikaan kahdella autolla. Kun molemmat menevät itse ensin. Vasta
kun ajoneuvoja on niin paljon, että päästäkseen itse kulkemaan on an-
nettava ensin toiselle tietä, alkaa liikenne sujua. Kohteliaisuus tulee siis

ikään kuin pakolla. Emme voi enää olla kaikkein parhaita vaan joudumme muuntu-
maan oman elämämme parhaaksi. Ei huono tilanne sekään.

Olisiko niin, että "oman elämäsi paras" on riittävän hyvä tavoite. Silloin hyväksyisimme sen, että aina on joku nope-
ampi, parempi, taitavampi, rikkaampi jne. emmekä antaisi sen häiritä omaa elämäämme koska siinä olisimme kuitenkin
paras – oman elämämme paras.

Harri Sane

Kirjoittaja on turvallisuuskouluttaja, Espoon pursiseuran kommodori ja
Espoon Veneilyturvallisuusyhdistyksen puheenjohtaja sekä Suomen Pur-
jehdus ja Veneily ry:n matkapurjehdustoimikunnan puheenjohtaja.